

mr. sc. Ivica ZVONAR
Odsjek za povijesne znanosti HAZU Zagreb

OKVIR ZA ŽIVOTOPIS MONS. DR. JURJA MAGJERCA

U razdoblju između dva svjetska rata niz istaknutih osoba iz crkvenog života, koje su ostavile svijetli trag u novijoj hrvatskoj povijesti, započelo je svoje javno djelovanje ili su pak ostvarili određeni stupanj afirmacije u društvenom ili političkom životu na hrvatskom prostoru. Nažalost, mnogi od njih još uvijek nisu u hrvatskoj historiografiji na primjeren način prikazani, a njihova uloga je ostala gotovo nepoznata javnosti. Jedna od istaknutih ličnosti, čije je djelovanje nedovoljno istraženo, je i svećenik mons. dr. Juraj Magjerec.

On je svojim aktivnostima na pedagoškom i znanstvenom području te plodnosnim i ustrajnim radom na crkvenom polju zadužio hrvatski narod. Ova studija nastoji ukratko istaknuti i analizirati njegovo djelovanje i doprinos u tim okvirima.

ŠKOLOVANJE I POČECI SVEĆENIČKOG DJELOVANJA

Juraj Magjerec je rođen 27. prosinca 1885. u mjestu Molve u Podravini. Djetinjstvo je proveo u Repašu i Molvama, gdje je započeo školovanje. U početku nije pokazivao interes za školu, već je radije kao pastir na imanju svojih roditelja u obližnjem Repašu čuvao svinje. Otac ga je čak pokušao ispisati iz škole, ali su se molvarski župnik Blaž Tomašić i načelnik Gjukin tome usprotivili. Kasnije je, kako je sam zapisao, mjesni učitelj Gjuro Szentmarzony, kod njega «probudio želju za učenjem i težnju za dobrim i plemenitim»¹

Nakon završene tzv. niže pučke škole u Molvama, Magjerec je u jesen 1897. nastavio školovanje u gimnaziji u Varaždinu te kasnije u Zagrebu. Maturirao je u rujnu 1905., a na Bogoslovni fakultet Kraljevskog sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu upisao se 18. prosinca iste godine. Za svećenika ga je zareadio zagrebački nadbiskup Juraj Posilović 28. ožujka 1909.²

Prvu misu je Magjerec održao u Molvama 12. travnja 1909. godine. Zatim je godinu dana bio kapelan u Kašini te dvije godine u Varaždinu. Potom je u jesen 1912. bio primljen u Zavod sv. Jeronima u Rimu «da se na Papinskoj Univerzi Gregorijani usavrši u teologiji».³ Iz Rima se povremeno javljao kao suradnik zagrebačkog *Katoličkog Lista*. Obično je u svojim izvješćima donosio kratki prikaz pojedinih događaja iz života Crkve. Tako je 20. kolovoza 1914. javio o smrti pape Pija X.,⁴ u kojem je izvijestio je čitateljstvo o svršetku devetodnevnih pobožnosti za pokoj duše preminulog pape te o izboru Benedikta XV. za novog poglavara Katoličke crkve.⁵ U listopadu iste godine javlja da je umro kardinal Dominik Ferrata.⁶

Godine 1915. Magjerec se vratio u domovinu, jer je u ratnom vremenu bio pozvan u vojnu službu, koju je sve do kraja listopada 1918. vršio kod «Poljske bolnice 1507 i kod ces. i kr.

Pukovnije 96». U proljeće 1919. je pošao u Innsbrück, gdje je položio zadnji ispit te potom bio promoviran u doktora bogoslovlja. Nakon toga se vratio u Zagreb, gdje je do sredine travnja 1920. djelovao kao «duhovnik novakinja čč. ss. milosrdnica». Zatim ga je zagrebački nadbiskup dr. Antun Bauer poslao u Beograd, da vrši službu katehete za srednjoškolsku mladež. Tamo je tijekom osam godina i devet mjeseci djelovao kao «profesor religije». Uz pomoć Sv. Stolice i uz svesrdno nastojanje dr. Magjerca, u Beogradu je za katoličku školsku mladež podignut Dom Pape Pija XI.⁷ Magjerec je, tvrdili su njegovi suvremenici, bio «osnivač i organizator vjerske obuke u Beogradu», a tijekom svojeg dugogodišnjeg rada je «vjerno, pošteno i sa uspjehom služio crkvi i svome narodu». Kao kateheta i profesor on je, pisao je *Katolički List*, «imao prema učiteljima i profesorima i prema svim školskim vlastima odlučnog nastupa ali finoga takta, prema djeci veliku i požrtvovnu ljubav, u radu točnost i ustrajnost, u nauci jasnu i praktičnu metodu». Sredina i njegovi poglavari su ga cijenili i poštovali zbog postignutih rezultata. Nakon uspjeha koje je ostvario u radu na pedagoškom polju, imenovan je 1928. na mjesto konzultora u beogradskoj nadbiskupiji, gdje je naslijedio umirovljenog msgr. Gecana. U svezi tog imenovanja je *Glasnik Katoličke crkve u Beogradu* izrazio nadu da će Magjerec i nadalje moći svoje znanje i radnu energiju rabiti na dobrobit i razvoj nadbiskupije.⁸

Apostolski nuncij u Beogradu Ermenegildo Pellegrinetti je stekao vrlo povoljno mišljenje o Magjerčevom radu i sposobnostima, pa ga je rado pomagao u njegovima nastojanjima. Po svemu sudeći upravo je Magjerec bio njegov izbor za mjesto rektora Zavoda sv. Jeronima.⁹ Naime, papa Pijo XI. je imenovao dr. Magjerca 24. studenog 1928. rektorom Zavoda sv. Jeronima u Rimu.¹⁰ *Katolički List* je povodom tog imenovanja Magjercu «srdačno čestitao» te je naglasio da se on već istaknuo u svojem dosadašnjem radu, jer je «svojim vanrednim taktom razvio izvanrednu djelatnost i svagdje pokazao vrsnu spremu». Zato mu je i ukazano povjerenje te je imenovan na ovu odgovornu dužnost.¹¹

REKTOR ZAVODA SVETOGA JERONIMA U RIMU (1928.–1957.)

Odmah u početku stupanja na novu dužnost Magjerec je morao riješiti «pitanje primanja u Zavod pitomaca iz onih biskupija tadašnje Jugoslavije koje, prema *breveu – Slavorum gentem*, nisu imale pravo na nj». Kao «praktičan i ekonomičan čovjek», on se brinuo da svećenicima u Zavodu ništa ne nedostaje. Uz to, uveo je učinkovitiji način kontrole i sređivanja financijskog poslovanja Zavoda, a to mu je uvelike pomoglo u kasnijim pothvatima.¹²

Već u prvim godinama njegovog rektorovanja nametnuo se problem u svezi transformacije zavodske imovine, odnosno gradnje novog zavodskog sjedišta. Godine 1931. gradske vlasti Rima su i službeno najavile da će uskoro pristupiti temeljitom uređenju pojedinih starih gradskih četvrti, posebice onih oko mauzoleja cara Augusta, gdje su se nalazili i objekti Zavoda sv. Jeronima. Plan preuređenja je u svibnju 1932. bio odobren kraljevskim dekretom, i koncem 1933. svi stanovnici iz neposredne blizine mauzoleja su morali napustiti svoje kuće, jer je bilo predviđeno da se zgrade sruše. Rimski općina je namjeravala izvesti Zavod i srušiti njegovih šest kuća koje je posjedovao, a to bi ga dovelo u teški materijalni položaj. Uprava Zavoda sv. Jeronima se nije mirila s preseljenjem u predgrađe, i napuštanjem prostora uz crkvu sv. Siksta V., jer to bi otežalo školovanje pitomaca, kojima su sada knjižnice i visoka učilišta blizu mjesta stanovanja. Osim toga, vodstvo Zavoda je bilo zabrinuto, «videći da će cijeli nepokretni imetak ove stoljetne hrvat-

ske ustanove biti pretvoren u nestabilni novac». U rješavanju ovih kompleksnih i teških briga rektoru Magjercu je mnogo pomogao pokrovitelj Zavoda sv. Jeronima kardinal Pietro Fumasoni Biondi. Njegovim «blagohotnim i moćnim zahvatom» uspostavljeni su 1933. kontakti s gradskim vlastima. Nakon dugotrajnih pregovora riješeno je pitanje imovine Zavoda. Uspješno su bile uklonjene administrativne i financijske zapreke za gradnju nove zavodske zgrade uz istočnu stranu crkve sv. Siksta. Unilateralni ugovor s rimskom općinom je potpisan 30. svibnja 1936., a konačni bilateralni ugovor je rektor Magjerec potpisao 26. veljače 1937. godine. Rušenje starih zavodskih zgrada je započelo u ožujku 1937., a godinu dana kasnije počela je izgradnja nove zgrade. Preseljenje u novoizgrađenu zgradu započelo je 9. listopada 1939., a 12. studenog je obavljena svečana inauguracija Zavoda.

Nova zavodska palača imala je «osam katova računajući podrumске prostorije i dva nadkatakata, koji krune cijelu građevinu» te je bila građena u skladu s najnovijim tehničkim dostignućima. Treba reći da je Magjerec «lukavo upleo poslanstva (jugoslavenska, m. op.), posebno ono pri talijanskoj državi, u rješavanje problema oko transformacije zavodske imovine», a tražio je pomoć i od samog kneza namjesnika Pavla. U tri navrata je putovao radi zavodskih interesa u Beograd, gdje je posjećivao predsjednika vlade i razne ministre. Također, za pomoć i intervenciju zamolio je i crkvene velikodostojnike u domovini.¹³ Za potporu se «obraćao svima onima od kojih je smatrao da može dobiti kakvu pomoć», a to je ponekad znalo biti predmetom nerazumijevanja i kritika s raznih strana. U vrijeme gradnje novoga Zavoda «morao je puno toga progutati da bi spasio interese stoljetne hrvatske institucije».¹⁴

Magjerec je svakako jedan od najzaslužnijih osoba za uspješni tijek i završetak pregovora o rušenju stare zgrade Zavoda te izgradnju nove palače koja je tada predstavljala «jedan od najsuvremenije građenih i uređenih zavoda» u Rimu. Vrijedno je naglasiti da Zavod krasi djela znamenitih hrvatskih umjetnika, poput Ivana Meštrovića i Joze Kljakovića.¹⁵

U vrijeme upravljanja Zavodom sv. Jeronima dr. Magjerec je revno skrbio za uspjeh pitomaca, koji su mu bili povjereni. U prilog tome nam govori i J. Buturac, koji je u svojim sjećanjima zapisao da su ga, po dolasku na studij u Rim, u Zavodu Sv. Jeronima lijepo prihvatili rektor Magjerec i kolege. Upute za studij je dobio u domovini, ali i osobno od rektora.¹⁶ Magjerec je osobito nastojao da u određenim prigodama pitomce i članove uprave Zavoda u svečanoj audijenciji primi i upozna Sv. Otac. Tim činom je nastojao posvjedočiti trajnu povezanost i odanost hrvatskog naroda Sv. Stolici.¹⁷ Sa svojim nekadašnjim pitomcima Magjerec je održavao određeni kontakt te im je rado pomagao, i onda kad su bili daleko od Zavoda, jer mu je bilo stalo do njihovog ugleda. Tako se tijekom 1932. godine zauzeo za brže rješavanje predmeta u svezi imenovanja Mihe Barade na mjesto izvanrednog profesora Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu.¹⁸

Pohvalno se o djelovanju dr. Magjerca izrazio njegov nekadašnji pitomac, koji je studirao u Rimu u razdoblju od 1930. do 1932. godine, zagrebački kanonik mons. dr. Janko Panić. U svojim autobiografskim zabilješkama je tako zapisao: «*Mons. Mađerec je bio tipični naš Podravac. Vrlo praktičan i ekonomičan čovjek. Priuštio nam je sve što nam je priuštiti mogao, ali je budno pazio da se nigdje ništa ne potroši uzalud. Kao i svi rektori – bez razlike – i on je proživljavao puno gorkih časova.*» Upravo u teškim trenucima, znao se je Paniću požaliti, i s njim podijeliti brige. Tada je znao reći: «*Znate, studente, mene u životu puno spasava to što imam jaki želudac. Mnogo toga progutam, stisnem zube i šutim makar sve vrije u meni.*» Panić, kao i mnogi drugi poznavatelji Magjerčevog djelovanja, drži da si je on gradnjom novog Zavoda «podigao krasan spomenik i

dok bude Zavoda sv. Jeronima uvijek će se s dužnim pijetetom i dubokim poštovanjem spominjati ime mons. Jurja Maderca», koji je bio velik i plemenit čovjek.¹⁹

U razdoblju od 1931. pa do početka Drugog svjetskog rata Magjerec i njegovi suradnici su svu energiju usmjerili na poslove oko izgradnje novog Zavoda. U tom je vremenu zbog niza obveza na tom planu, a vjerojatno i zbog zauzetosti poglavara Zavoda, došlo do slabljenja zavodske discipline. Osobito se to očitivalo u razdoblju od 1939. do 1941., pa je Magjerec opominjao pitomce zbog ležernog odnosa prema kućnom redu. Žalosno je što su nesporazumi tijekom 1941. bili «nategnuti na političko područje i kao takvi predstavljeni civilnom forumu, zbog čega je rektor imao ozbiljnih neugodnosti».²⁰ Ustaške vlasti su ga na temelju pismene prijave i kleveta nekoliko pitomaca Zavoda sv. Jeronima optuživale za hladan odnos prema predstavnicima NDH i služenje srpskim interesima. Naravno, optužbe su sadržavale i niz drugih neprimjerenih i nikad dokazanih političkih kvalifikacija. Vlasti NDH su čak Magjercu, kad je u kolovozu 1941. boravio u roditeljskom domu na praznicima, oduzele putovnicu. Sam vrh ustaške vlasti ga je htio smjeniti s položaja rektora. Unatoč ovim postupcima i nastojanjima, Magjerec je naposljetku zbog svojeg velikog ugleda pri Svetoj Stolici te na intervenciju nadbiskupa Stepinca uspješno izašao iz ovih poteškoća. Također, i osobno je za vrijeme primanja kod Poglavnika uspio odbaciti optužbe.²¹ Treba ovdje kazati da je Magjerec bio lojalan svjetovnim vlastima i surađivao s njima, ali se za politiku nikad nije zanimao, niti se njome bavio. S političarima je dolazio u dodir «onoliko koliko je smatrao da mu nalaže njegova služba i interes ustanove kojoj je stajao na čelu».²²

Mons. dr. Juraj Magjerec je tijekom Drugog svjetskog rata osigurao smještaj u Zavodu umjetnicima Meštoviću i Kljakoviću, koji su nakon što su pušteni iz ustaškog zatvora, doputovali u Rim. Zanimljivo je Meštovićevo svjedočanstvo o tom razdoblju, u kojem je rektor Magjerec imao «puno briga» s namirnicama, pa je čak pomoć u hrani dobivao od svojih roditelja iz Podravine. Tada su u Zavodu stanovali rektor Magjerec i nuncij Ettore Felice te desetak mladih svećenika studenata i nekoliko starijih, a povremeno su u Zavodu odsjedali i gosti. Zbog prototalijanskog raspoloženja studenata, piše Meštović u svojim *Uspomenama*, morao je Magjerec vježbati strpljivost. Naime, nuncij Felice je kao Talijan, koji je svojedobno bio papinski nuncij u Beogradu, dobro razumio hrvatski jezik. Zato su ga osobito smetale pojedine izjave studenata na račun Talijana. U neformalnim političkim diskusijama koje su gosti Zavoda povremeno vodili nakon obroka, Magjerec obično nije sudjelovao. U takvim prigodama, kako je jednom zamjetio Felice, on «uvijek zadrijema», jer ne želi dati svoje mišljenje.²³

S radošću je Magjerec u Zavodu primao goste iz domovine. Nastojao je održavati dobre odnose s jugoslavenskim veleposlanstvom u Rimu te kasnije i s poslanstvom NDH. S mnogim crkvenim velikodostojnicima u domovini i inozemstvu je bio dobar prijatelj. Kao rektor, sudjelovao je u određenoj mjeri i na raznim javnim manifestacijama.²⁴ U ratnom i poratnom vremenu Zavod sv. Jeronima je primio mnoge izbjeglice i ljude u potrebi. Tako je, piše Magjerec 1953., Zavod bio «od 1943. do danas u tolikoj mjeri zaokupljen karitativnim radom kao možda nikad u svojoj prošlosti».²⁵

Pod Magjerečevim vodstvom su 1953. godine održane trodnevne (19.-22.IV.) svečanosti u prigodi obilježavanja petstogodišnjice postojanja Zavoda sv. Jeronima u Rimu. Mnogi sudionici ove jubilejske proslave izrekli su «samo riječi pohvale za crkvene i izvancrkvene točke programa». Tom prigodom je rektoru Magjercu upućeno mnoštvo čestitki i zahvala za uspješno dugogodišnje upravljanje Zavodom.²⁶

Nakon Drugog svjetskog rata, kako smo već napomenuli, Zavod sv. Jeronima je postao «prvo prihvatilište za dvadesetak svećenika i nekoliko bogoslova kao i za stanoviti broj civila». U ljetu 1945. godine bila je osnovana Bratovština sv. Jeronima, sa sjedištem u Zavodu, radi pružanja pomoći brojnim izbjeglicama, kojima je u okviru trenutnih mogućnosti dana materijalna, pravno –sigurnosna, administrativna i duhovna pomoć.²⁷ Zasigurno je, na tragu toga, Magjerec u svojoj knjizi *Hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu* zapisao: «Ustanova dijeli od svog postanka radosti i žalosti sa svojim vlastitim narodom. Borba Hrvata za svoj opstanak na izvanredno delikatnom prostoru, na medji Istoka i Zapada, borba za narodno ime i nezavisnost, za cjelokupnost svojih zemalja, a iznad svega za očuvanje svete vjere i kulturne baštine, jednom riječi sva povijest Hrvatskog naroda našla je vjeran odraz u teškoj i iskidanoj povijesti Ustanove sv. Jeronima; ona se jasno zrcali i u očitom anakronizmu njezina današnjeg imena. U svojoj borbi, jednako u prošlosti Ustanove kao i u prošlosti Hrvatskog naroda, mogao je on računati samo na jednog stalnog prijatelja: Kristova Namjesnika na zemlji.»²⁸

Tijekom svećeničke službe Magjerec je bio odlikovan «čašću zač. prisjednika Nadb. Duh. Stola u Zagrebu, kao i čašću zač. kanonika Zagrebačkog kaptola, a sa strane Sv. Stolice zač. komornikom, Papinskim Prelatom i Apostolskim Protonotarom». Prigodom proslave 500. godišnjice postojanja ustanove Sv. Jeronima u Rimu, napisao je, kako smo već vidjeli, na talijanskom i hrvatskom jeziku preglednu povijest ove za Hrvate značajne ustanove. Molitvenik *Kruh Nebeski* s katekizmom priredio je za potrebe hrvatskih izbjeglica stradalih u ratno i poratno vrijeme sredinom 20. stoljeća.²⁹

LJUBAV PREMA PODRAVINI

Ljubav prema rodnom mjestu i Podravini je duboko obilježavala život i rad mons. dr. Magjerca. On je svoje praznike redovito, bar jednim dijelom, provodio kod roditelja u Molvama. Na razne načine je pomagao svoju rodnu župu.³⁰ Tako je u Molvama «smjestio čč. ss. Milosrdnice u Dom Sv. Josipa», koji je postao njihovo vlasništvo. Župnoj crkvi u Molvama je poklonio nekoliko kaleža i ciborija, svečana odijela, misnice, misal i mnoge druge vrijedne stvari. Savjetom i djelom je pomogao žiteljima Repaša da podignu hram Presvetog Srca Isusova.³¹ Mještani su nakon njegove smrti u crkvi postavili spomen–ploču u znak zahvalnosti za pomoć i potporu u gradnji.

Magjerec je najveći dio svojeg aktivnog života proveo daleko od svojeg rodnog mjesta i drage Podravine, koje je neobično volio i koje je sve do 1941. rado posjećivao. S Molvama i Molvarcima je održavao vezu preko svoje sestre, mjesnih svećenika ili drugih znanaca i nakon 1945., kada više zbog političkih razloga nije mogao doći u domovinu.

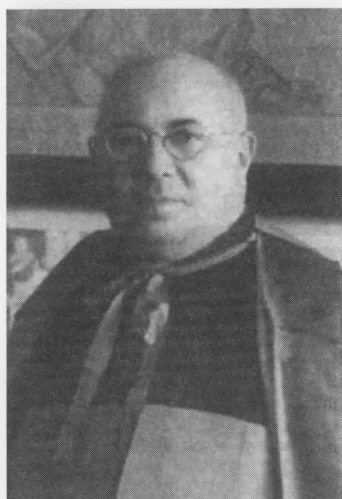
Tijekom svojega života je kao svećenik uvijek ustrajno i savjesno radio, a uistinu poseban spomen zaslužuje njegovo rektorovanje u Zavodu i crkvi. Sv. Jeronima u Rimu, gdje je, kako smo kratko naznačili, uspio razriješiti pitanje zavodske imovine gradnjom nove zgrade Zavoda.

Njegov zemljak i nasljednik na mjestu rektora mons. dr. Đuro Kokša o svojem sumještaniu je zapisao: «U svom značaju nosio je odlike svoga roda i kraja. Njegov rad je donio značajnijih ostvarenja i trajnijih tragova, gdje god je dulje boravio. ...Bio je široke ruke prema svojim zemljacima, posebno onima, koji su se posvetili svećeničkom zvanju i kojima je pomogao do oltara.» U svojoj skrbi nije zaboravio ni mnoge druge suseljanke. Uvijek je sa zanimanjem pratio zbivanja u Molvama, te se veselio svakom uspjehu.³²

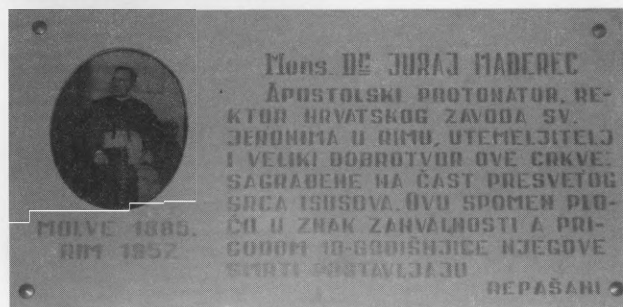
Magjerčevu ljubav za rodno mjesto i zavičaj svjedoči nam i knjiga *Majka Božja Molvarska*, koju je u srpnju 1957. tiskao u Rimu. U tom vrijednom i zanimljivom djelu, koje odiše uspomenama, Magjerec vrlo lijepo i sa zanosom piše o Molvama i njegovim stanovnicima. Također, biranim riječima je opisao Repaš i Podravinu. Ljubav za rodni kraj izbija gotovo iz svakog napisanog retka. To djelo, koje je svojevrsna povijest Molvi, kako je sam napisao, nije «dotjerani znanstveni rad, već samo jedan skroman poticaj iz tudjine, upravljen s puno tople ljubavi mojim dragim zemljacima u domovini sa željom, da u budućnosti bilo koji od njih ove retke upotpuni i pojedine povijesne činjenice još bolje istraži i utvrdi».³³

Mons. dr. Juraj Magjerec je umro 4. rujna 1957. godine u Rimu. Pokopan je u zavodskoj grobnici na rimskom groblju Campo Verano.³⁴

U ovom kratkom radu nastojali smo prikazati glavne točke iz života i djelovanja Jurja Magjerca. Njegova rukopisna ostavština se danas najvećim dijelom čuva u arhivu Papinskog hrvatskog zavoda svetog Jeronima u Rimu. Istraživanje i detaljna analiza tog materijala je nešto što tek predstoji povjesničarima. Zato ovaj mali prilog želi dati barem osnovni okvir za životopis dr. Magjerca te nastoji potaknuti daljnja istraživanja u tom smjeru.

**Mons. Juraj Magjerec, rektor
Zavoda sv. Jeronima u Rimu.**

Spomen ploča mons. Jurju Magjercu u Repašu.

BILJEŠKE:

1. Juraj MAGJEREC, *Majka Božja Molvarska* (reprint), Koprivnica 2002., 72, 90-91. Želimo napomenuti da neki autori koriste i oblik prezimena «Mađerec». Budući da ga je on osobno uvijek pisao kao «Magjerec», mi ćemo u ovom radu rabiti taj oblik. Također, uvijek se potpisivao imenom Juraj, iako je bio kršten kao Đuro.
2. Damir BOBOVEC, «Mons. dr. Juraj Mađerec (1885-1957)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima: (1901-2001): zbornik u prigodi stoljetnice Papinskog hrvatskog zavoda svetog Jeronima*, Zagreb, Rim, 2001., 446.-451. Treba reći da je rad D. Bobovca do sada najcjelovitiji prikaz života i rada mons. dr. Jurja Magjerca, te predstavlja osnovu za daljnja istraživanja.
3. J. MAGJEREC, *Majka Božja Molvarska*, 72.
4. J.[uraj] MAGJEREC, «Dopis. Sv. Otac na umoru», *Katolički List* (dalje: KL), 65(1914), br. 36., 425.-426.
5. J.[uraj] MAGJEREC, «Dopis», KL, 65(1914), br. 38., 443.-446.
6. J.[uraj] MAGJEREC, «Dopis», KL, 65(1914), br. 44., 495.-496.
7. J. MAGJEREC, *Majka Božja Molvarska*, 72, 74.
8. «Msgr. dr. J. Magjerec imenovan konzultorom», KL, 79(1928), br. 32., 417.
9. D. BOBOVEC, «Mons. dr. Juraj Mađerec (1885-1957)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima*, 459.-460, 478. Osobito usp. bilj. 200 na str. 478.
10. J. MAGJEREC, *Majka Božja Molvarska*, 72.
11. «Novi rektor zavoda sv. Jeronima u Rimu», KL, 79(1928), br. 47., 603.
12. D. BOBOVEC, «Mons. dr. Juraj Mađerec (1885-1957)», *Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima*, 461.-464.
13. Juraj MAGJEREC, *Hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu (=Collegium S. Hieronymi Illyricum in Urbe); s dodatkom Jubilejske proslave (1453-1953)*, Rim 1953., 67.-75., 83.-93. Također, o Magjerčevom djelovanju u svezi izgradnje nove zgrade Zavoda usp. D. BOBOVEC, «Mons. dr. Juraj Mađerec (1885-1957)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima*, 464.-475.
14. Grgo GRBEŠIĆ, «Zavod svetog Jeronima od konačnog rješenja do kraja Drugog svjetskog rata (1928-1945)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima: (1901-2001): zbornik u prigodi stoljetnice Papinskog hrvatskog zavoda svetog Jeronima*, Zagreb, Rim, 335.-344., 350.
15. Mijo TUMPIĆ, «Zavod sv. Jeronima u Rimu», *CROATIA SACRA: Arhiv za crkvenu poviest Hrvata*, 11-12/1943., br. 20-21, 340.-349., te Zvonimir KUREČIĆ, «Novi prinosi o hrvatskoj sikstinskoj crkvi svetoga Jeronima u Rimu», *Croatica Christiana Periodica* (dalje CCP), XIII/1989., br. 23, 201.-208.
16. Ivan DAMIŠ, «Autobiografski zapisi dr. Josipa Buturca u njegovu rukopisu „Moja zapamćenja“», CCP, XVII/1993., br. 31, 184.-200.
17. «Zavod sv. Jeronima u audijenciji kod sv. Oca», KL, 81(1930), br. 16., 223., te «Iz našeg Zavoda s. Jeronima u Rimu», KL, 81(1930), br. 30., 378.-379., i «Zavod sv. Jeronima u audijenciji kod sv. Oca», KL, 84(1933), br. 11., 131.-132. O audijenciji uprave i pitomaca Zavoda 1930. g. pisala je i *Hrvatska Straža*. Usp. «Zavod sv. Jeronima u audijenciji kod sv. Oca», *Hrvatska Straža* (Zagreb), br. 94, 24.IV. 1930., 1.
18. Ivan GOLUB, «Prinosi za životopis Mihe Barada (1889-1957): (o stoljetnici rođenja)», CCP, XV/1991., br. 27, 144.-148.
19. Janko PENIĆ, *Sabrana djela, I.: (Prilog kulturnoj povijesti Zagrebačke nadbiskupije i hrvatskoga naroda)*, Zagreb 1976., 440.-441.
20. D. BOBOVEC, «Mons. dr. Juraj Mađerec (1885-1957)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima*, 461, 479.-480.
21. G. GRBEŠIĆ, «Zavod svetog Jeronima od konačnog rješenja do kraja Drugog svjetskog rata (1928-1945)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima*, 344.-350.
22. D. BOBOVEC, «Mons. dr. Juraj Mađerec (1885-1957)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima*, 481.
23. Ivan MEŠTROVIĆ, *Uspomene na političke ljude i događaje*, Zagreb 1969., 327.-329.

24. «Iz našeg Zavoda s. Jeronima u Rimu», KL, 81(1930), br. 30., 378.-379., i «Novi kardinal prorektor zavoda sv. Jeronima», KL, 81(1930), br. 50., 635.
25. J. MAGJEREC, *Hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu*, 94.-99.
26. *Isto*, 146.-167., 190.-191., 213.-214.
27. Fabijan VERAJA-Milan SIMČIĆ, «Zavod svetog Jeronima nakon Drugoga svjetskog rata (1945-1959)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima: (1901-2001): zbornik u prigodi stoljetnice Papinskog hrvatskog zavoda svetog Jeronima*, Zagreb, Rim, 353.-362.
28. J. MAGJEREC, *Hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu*, 9.
29. J. MAGJEREC, *Majka Božja Molvarska*, 74.
30. D. BOBOVEC, «Mons. dr. Juraj Maderec (1885.-1957.)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima*, 481.-483.
31. J. MAGJEREC, *Majka Božja Molvarska*, 58.-62., 74.
32. Djuro KOKŠA, «Pogovor», u: Juraj MAGJEREC, *Majka Božja Molvarska* (reprint), Koprivnica 2002., 103.-107.
33. J. MAGJEREC, *Majka Božja Molvarska*, 6.
34. D. BOBOVEC, «Mons. dr. Juraj Maderec (1885.-1957.)», *Papinski hrvatski zavod svetog Jeronima*, 481.-484.-485.

SUMMARY

BIOGRAPHY OUTLINE FOR MONS. JURAJ MAGJERAC, PHD.

This work briefly presents the life and work of a priest, Mons. Juraj Magjerac, (1885 – 1957). Through his pedagogical and scientific activities, as well as beneficiary and persistent church work, he made his greatest efforts to serve the people of Croatia. During his lifetime of a priest, he always showed perseverance and good conscience, and a special remembrance goes to his long-term rectorship in the Institute and Church of St. Jerome in Rome, where he succeeded in solving the dispute of the Institute's property by building a new Institute building. Love for his home town and Podravina deeply marked dr. Magjerac's life and work. He used to spend his holidays there, partly at least, with his parents in Molve. In various ways he helped his native parish and people there.